

Jaarverslag 2018

het jaar in beeld van een bibliotheek in beweging

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	3
2.	DOOR HET JAAR HEEN	4
3.	WAAR ZIJN WIJ VERDER NOG MEE BEZIG	10
4.	TOT SLOT	11
5.	RESULTATEN	11

1. Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht van 2018. Een bewogen jaar met vele ontwikkelingen binnen en rondom een organisatie met gedreven medewerkers vol overtuiging. Een organisatie die zij aan zij staat met de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp en gezamenlijke speerpunten heeft geformuleerd.

In 2018 bepaalde de bibliotheek de richting voor de toekomst. Uitgangspunt bij alle activiteiten die de bibliotheek verricht, is gericht op samenwerking. Hoe kan de bibliotheek het beste inspelen op de behoeften die er in de samenleving leven? Welke partners horen daarbij om het aanbod zo effectief mogelijk te laten zijn? Hoe ziet de oplossing er dan vervolgens uit en welke huisvesting is daarbij passend?

We zijn trots op het feit dat wij in 2018 veel in samenwerking met partners realiseerden. Dat we het samen deden. Dat maakt de bibliotheek onze bibliotheek. De bibliotheek voor iedereen en van iedereen.

Langzaam maar zeker krijgt de vernieuwde bibliotheek steeds meer contouren. In 2018 hebben we verdere stappen gezet in het integreren van de klassieke bibliotheek met een theaterfunctie. De plannen zijn gemaakt voor een multifunctionele organisatie en accommodatie. Zo kunnen wij in 2019 van start gaan met CulturA & Zo in Nootdorp. Gesprekken hierover worden al vanaf eind 2017 gevoerd.

Wij zien cultuur als een belangrijk middel voor persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling voor elk individu. Iedereen moet kunnen meedoen. Wij zijn daarom ook heel blij dat onze samenwerking met Stichting Behoudt 't Web heeft geresulteerd in een prachtige locatie aan de Nachtegaallaan in Bleiswijk, waarin zowel theater als bibliotheek zijn gevestigd. Een gebouw dat ook onderdak biedt aan een schilderclub, een muziekvereniging en een jazzcombo.

In dit jaarverslag brengen wij de nieuwste ontwikkelingen in beeld, waarmee we niet pretenderen daarin volledig te zijn. Voor een totaalbeeld verwijzen wij u naar onze producten- en dienstengids.

2. Door het jaar heen:

Ontwikkelingen in de vestigingen:

Openingsuren per week over alle vestigingen: 207

De Bleiswijkse vestiging is in april 2018 uit De Snip vertrokken en huist nu in 't Web. Gelijktijdig met de verhuizing zijn ook de openingstijden verruimd.

Door extra financiële ruimte vanuit de gemeente Lansingerland in 2018 hebben we de mogelijkheid gekregen om andere beleidsmatige keuzes te maken waardoor wij meer op cultuur kunnen inzetten. De locatie van 't Web in Lansingerland is een samensmelting van het culturele leven. Bibliotheek Oostland en Theater 't Web bundelden hun krachten en zetten op deze manier een prachtige stap naar een kunstzinnige toekomst in Lansingerland, waarbij het eigenaarschap van het pand in handen kwam van en het beheer werd uitgevoerd door de bibliotheek. In 't Web zijn alle kunstvormen waar de inwoners van Lansingerland zich naar hartenlust aan kunnen laven gebundeld. Verhalen kunnen verteld worden via een boek, muziek, dans, toneel of een kunstvoorwerp. In Bleiswijk komt alles samen. Cultuur en maatschappij zijn met elkaar verbonden. Er vinden initiatieven plaats die in nauwe samenwerking met de inwoners tot stand komen en waar de inwoners zelf aan bijdragen.

Bibliotheek naar Theater CulturA , een community centre

In 2017 zijn de eerste gesprekken al gevoerd. In 2018 ging dat onverminderd door en werd er een haalbaarheidsonderzoek gedaan. Met als resultaat dat Bibliotheek Oostland vanaf het theaterseizoen 2019/2020 het beheer en de exploitatie gaat overnemen van Theater CulturA in de Dorpsstraat in Nootdorp. Het is de bedoeling cultuur te combineren met sociaal maatschappelijke activiteiten: er wordt een plek gecreëerd waar iedereen zich thuis voelt en waar de verschillende functies zoals bibliotheek, theater, horeca en activiteiten binnen het sociaal domein letterlijk door elkaar heen lopen en elkaar aanvullen.

Petra Togni, directeur Bibliotheek Oostland: "Dit past prima bij ons idee dat in de bibliotheek verhalen verteld worden, via een boek, dans, muziek, film, of toneelvoorstelling".

Volwassenen:

Het Taalhuis Oostland had ook in 2018 een prominente plek in de bibliotheek

373 taalvragers en 156 taalvrijwilligers

Nederland telt 2,5 miljoen mensen van wie is vastgesteld dat ze functioneel laaggeletterd zijn. Individueel brengt dit onvoorstelbare problemen met zich mee, afgezien van de berekende maatschappelijke kosten: 1,13 miljoen.

H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden heeft donderdag 24 januari voor de vijfde keer de TaalHeldenprijzen uitgereikt. Dit jaar was de Berkelaar Muhammad Ali één van de gelukkige winnaars. Hij nam de Taalheldenprijs in de categorie Taalbegeleider in ontvangst.

Wij zijn dan ook heel trots op onze taalheld. De TaalHeldenprijzen zijn een eerbetoon aan mensen met moed, lef en doorzettingsvermogen.

Uit het juryrapport over Muhammad Ali:

Moed: het schrijven van lesboeken voor kinderen tijdens de oorlog in Syrië. Zodat zij hun docent en lesuren niet te veel missen.

Lef: Uiteindelijk toch huis en haard moeten verlaten vanwege die oorlog. Nog meer lef: Je direct aanmelden bij de bibliotheek om Nederlands te leren. Zodat je zo snel mogelijk zelf je weg kunt vinden in dat nieuwe land.

Doorzettingsvermogen: in twee jaar zo'n ontwikkeling doormaken dat je zover bent om de Nederlandse taal aan anderen door te geven. Als tolk bij Vluchtelingenwerk en als taalvrijwilliger voor mensen die inburgeren.

Nog meer doorzettingsvermogen: heel hard werken voor een toekomstige baan in het Nederlandse onderwijs. Bij deze TaalHeld vielen we stil."

Omdat Muhammad alle aspecten van de publiekscampagne had afgerond, kon hij ook meedingen naar de publieksprijs (alleen voor Taalcuristen). De publieksprijs won hij ook. Hij heeft sinds kort een baan in het volwassenen onderwijs, waar hij bij zijn sollicitatie heeft aangegeven graag te komen werken zolang hij maak actief kon blijven bij het Taalhuis!

Taalhuis Oostland heeft meegedaan aan de pilot kwaliteitstoetsing Taalhuizen

En nog veel meer!

Uit het auditrapport: Door te werken met de Piëzomethodiek heeft Taalhuis Oostland zich ontwikkeld tot een flexibele aanbieder voor het ontwikkelen van basisvaardigheden, waarbij volledig wordt ingezoomd op de specifieke behoeften van de deelnemer. Ook de ontwikkeling van de deelnemers wordt goed gemonitord en het aanbod kan worden aangepast indien nodig. Hiermee is Taalhuis Oostland een betrouwbare partner voor de gemeenten Lansingerland en Pijnacker Nootdorp wat betreft het bevorderen van de participatie en het verkleinen van achterstanden van een deel van hun inwoners.

Na afloop heeft de auditor haar voorlopige bevindingen gedeeld met de taalhuismedewerkers. Het beeld dat de auditor heeft van Taalhuis Oostland komt grotendeels overeen met de inzichten die de taalhuismedewerkers haalden uit de zelfevaluatie. De audit onderschrijft dat Taalhuis Oostland zich bevindt in de fase van doorontwikkeling en verdere kwaliteitsborging.

Tegenlicht meet up's

In de vestiging Berkel worden door het Vakteam Volwassenen regelmatig bijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met het programma tegenlicht van de VPRO. Afgelopen jaar zijn er avonden geweest waarin werd gesproken over onderwerpen als de plastic afvalberg en het basisinkomen.

Avond van de Zuid-Hollandse poëzie in 't Web

Burgemeester Pieter van de Stadt benoemt op zaterdag 17 november Mark Boninsegna tot gemeentedichter van Lansingerland. Dit gebeurde op voordracht van Bibliotheek Oostland, tijdens de Avond van de Zuid-Hollandse Poëzie in Theater 't Web in Bleiswijk

Het werd "Steeds Leuker" in de vestiging van Berkel en Rodenrijs

Woensdagavond 31 oktober vertelde Jelle Hermus aan een uitverkochte zaal hoe je in kleine stapjes een steeds leuker leven kunt gaan leiden. De aanwezigen luisterden naar de tips die Jelle ook op zijn website en Facebook onder de naam 'SoChicken' verkondigt.

Dat alles ter promotie van zijn boek 'Steeds Leuker' dat inmiddels is bekroond tot het beste spirituele boek van 2018! Al deze activiteiten werden in 2018 weer mogelijk omdat we daar vanuit beide gemeenten meer financiële ruimte voor kregen dan in de jaren ervoor.

Activiteiten volwassenen in cijfers:

Cultureel, educatief en informatief programma volwassenen

Taalhuis	373 taalvragers
Digisterker	156 taalvrijwilligers
Seniorweb (mediawijsheid en laaggeletterden)	10 groepen
Aantal activiteiten cultureel en informatief	met gemiddeld 6 deelnemers
Deelnemers aan deze activiteiten	304 deelnemers
	64
	1.519

Jeugd: Plezier in lezen en mediawijsheid zijn noodzakelijke start voor geletterdheid en om mee te kunnen in de maatschappij. Dit begint al bij de allerjongsten.

Het Vakteam jeugd en jongeren verzorgt jaarlijks een breed scala aan educatieve programma's voor 0 tot 18 jarigen. Het merendeel wordt aangeboden via kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, scholen en Buitenschoolse opvang.

In Pijnacker- Nootdorp is dit een samenwerking met Team4Talent.

Afgelopen jaar bleek er vooral veel behoefte te zijn aan programma's die informatieve vaardigheden en digitale geletterdheid verbeteren.

Naast dit vaste programma deden er 1100 kinderen mee aan diverse activiteiten zoals de CodeClub en het Kinderboekenweekfeest.

Codeclub

Codeclub Oostland laat kinderen van 8 tot 14 jaar kennismaken met de nieuwste snufjes op digitaal gebied. Zo worden er workshops gegeven met LEGO WeDo 2.0, een methode waarbij je zelf een kleine robot bouwt. Kleurrijke bouwwerkjes zoals grappige dieren of voertuigen die uitnodigen om de eerste stappen van het programmeren te zetten. Verder kunnen kinderen deelnemen aan Repair Kid. Vind je het leuk om te onderzoeken hoe apparaten eigenlijk in elkaar zitten? En er daarna weer iets anders mee in elkaar te zetten? Met allerlei restanten kun je kunst maken en na afloop mag je je kunstwerk natuurlijk meenemen naar huis.

Doel van Codeclub Oostland is dat kinderen op een speelse manier kennismaken met de digitale wereld en iets leren over computational thinking, onderdeel van de 21e-eeuwse vaardigheden die belangrijk zijn om mee te kunnen in de maatschappij.

Reactie: jongetje (10 jaar)

"Het was super! Ik kan niet wachten tot de volgende Codeclub!"

Voorleeshond Freddie

Lezen is belangrijk om mee te kunnen doen op school. Niet alle kinderen vinden lezen gemakkelijk om te leren. Vooral hardop voorlezen kan een drempel zijn.

Speciaal voor deze kinderen kan een voorleeshond een goede manier zijn om te oefenen in een veilige, ontspannen situatie.

Honden kunnen kinderen op hun gemak stellen, ze hebben geen oordeel en geven geen commentaar.

De aanwezigheid van een hond geeft een aantal fysieke reacties die helpen te ontspannen en maken ook dat een kind zich beter kan concentreren. Het kind krijgt meer zelfvertrouwen. Dat haalt de druk van het voorlezen af. Ze gaan lezen weer leuk vinden.

Vader Max: "Afgelopen jaar is Max (8) voor het eerste bij Freddie op bezoek geweest in Bergschenhoek en hij vond het geweldig! Inmiddels is ernstige dyslexie bij Max vastgesteld, en wil ik iedere gelegenheid aangrijpen om hem met een positieve leeservaring te stimuleren. Ik zou je willen vragen of ik voor de keren dat hij komt een plekje voor Max mag reserveren?"

Leestips voor jongeren op onze website

"Bedankt voor de informatie. Ik heb gisteravond namens Tijmen 2 boekaanvragen gedaan via de website. Hij is weer helemaal aan het lezen geslagen dankzij jullie "Boekengasten"

Vader van Tijmen

BoekStart: 6 nieuwe locaties geopend in Lansingerland.

Op 23 januari, de eerste dag van de Nationale Voorleesdagen, opende Bibliotheek Oostland in besloten kring een nieuwe reeks van locaties 'Boekstart in de Kinderopvang' speciaal in Lansingerland.

Samen met de kinderen van Kinderopvang Bijdehand De Vuurvlinder, werd de BoekStarthoek geopend. Na de opening verzorgde Bibliotheek Oostland met spel en lied de verwerking van het verhaal.

Tenslotte ondertekenden Bibliotheek Oostland en de Vuurvlinder een samenwerkingsovereenkomst

Speelochtenden voor ouder van jonge kinderen:

Deze speelochtenden zijn gezellige bijeenkomsten waar ouders elkaar kunnen ontmoeten en peuters met elkaar kunnen spelen. Elke maand staat één boek centraal. Er wordt voorgelezen en we zingen samen liedjes. 'Speelochtenden' worden georganiseerd door de gemeente Pijnacker-Nootdorp en Bibliotheek Oostland en zijn bedoeld voor kinderen tot 4 jaar.

De bijeenkomsten worden gehouden op de tweede woensdag in de maand.

Kinderboekenweek nieuwe stijl:

Leerlingen van de scholen werden in de bibliotheek uitgenodigd en konden kennis maken met schrijvers uit Oostland, die voorlezen uit eigen werk en antwoord gaven op de enthousiaste vragen van de kinderen. In Theater 't Web speelde schrijfster Vivian den Hollander samen met haar vaste muzikant de voorstelling 'Spekkie en Sproet', die binnen no time was uitverkocht. Er werd zelfs een extra voorstelling geboekt.

Jeugdactiviteiten in cijfers:

Educatief cultureel programma met scholen en instellingen

- BoekStart in de kinderopvang 30 locaties
- De Bibliotheek op School 6 locaties
- Cultuurtrein 17 scholen

Lansingerland:

- Kinderopvang 31 groepen, 465 kinderen
- Basisscholen 179 groepen, 4475 leerlingen
- Voortgezet Onderwijs 623 leerlingen

Pijnacker-Nootdorp i.s.m. Team4Talent:

- Kinderopvang 61 groepen, 915 kinderen
- Basisscholen 210 groepen, 5900 leerlingen
- Voortgezet onderwijs 300 leerlingen

3. Waar zijn wij verder nog mee bezig:

SBJ, samen sterk

Bibliotheek Oostland, het Jeugd- en Jongerenwerk en de Stichting Welzijn Ondersteuning Pijnacker-Nootdorp hebben samen een ontwikkelagenda opgesteld. In deze agenda is opgenomen dat accommodaties een middel zijn en geen doel. Een middel om mensen en organisaties samen te brengen. De activiteiten van de netwerkpartners zijn het cement om mensen de kans te geven hun talenten te laten ontdekken en zich onderdeel te laten voelen van onze maatschappij. Het jaar ging snel voorbij en dat kwam omdat het zo leuk en goed ging. Wat hebben we veel bereikt! De samenwerking tussen de SWOP, de bibliotheek en het jongerenwerk gaat goed en de medewerkers weten elkaar steeds vaker te vinden. Er worden meer activiteiten gezamenlijk georganiseerd waardoor er meer mensen werden bereikt.

SBJ SamenSterk heeft een plaats gekregen in/is aangesloten bij verschillende samenwerkingsoverleggen waardoor werkzaamheden en activiteiten rondom het voorkomen van schulden, kwetsbare ouderen, leefbaarheid en het voorkomen van zorg beter op elkaar (kunnen) worden afgestemd. De thema's hierbij zijn: mantelzorg, financiële zelfredzaamheid en gezonde leefstijl.

De burens van Delfgauw

Het idee ontstond bij Mariska van Balletschool Delfgauw, die met haar onderneming ook in de sporthal zetelt. Er stond al langere tijd een ruimte leeg en bovenal: er was helemaal geen horeca. Met SBJ Samen Sterk (Stichting Welzijn en Ondersteuning Pijnacker-Nootdorp (SWOP), Bibliotheek Oostland en Stichting Jeugd & Jongerenwerk Midden-Holland), is er gekeken naar een mooie, creatieve invulling van de ruimte. Over één ding was iedereen het eens: er is enorme behoefte aan een café met een maatschappelijke functie voor de wijk. Daarom zijn Frank Ouwerling en Brent Kunnen benaderd. Zij starten met het concept 'Vilter Coffee' een ontmoetingscafé in de sporthal: De burens van Delfgauw! Bibliotheek Oostland bekijkt de mogelijkheden om hier een leestafel te plaatsen, een BoekStarthoek te plaatsen en activiteiten te verzorgen met SBJ Samen Sterk.

Mantelzorg

De drie netwerkpartners Bibliotheek Oostland, SWOP en Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland hebben van de organisatie Werk en Mantelzorg de officiële erkenning gekregen dat zij mantelzorgvriendelijk werken. Deze 'Erkenning' is een prachtige opsteker, de positie van de werkende mantelzorger is binnen de organisaties sterk verbeterd. De bewustwording van het thema Mantelzorg is vergroot, en dat mag gezegd en gezien worden nu alle drie de organisaties dit bordje aan de muur mogen spijkeren. Bibliotheek Oostland, de SWOP en het Jongerenwerk zijn al gewend veel samen te doen. Zij werken samen als netwerkpartners onder de naam SBJ Samen Sterk, zoals de naamgeving al zegt, om samen sterker te kunnen opereren in het maatschappelijk veld van Pijnacker-Nootdorp.

Werken met de e-overheid en de belastingdienst

In 2016 heeft de Koninklijke Bibliotheek een convenant gesloten met de Belastingdienst; de openbare bibliotheken, de Koninklijke Bibliotheek en de Belastingdienst gaan samenwerken om mensen te helpen in hun contact met de e-overheid. Een onderdeel daarvan is de belastinghulp.

De Bibliotheek Oostland wil de komende jaren de bekendheid van digitale hulp bij o.a. belastingen, vergroten.

4. Tot slot:

De Bibliotheek Oostland is er voor iedereen. Met 33 personeelsleden (21 fte) en meer dan 300 vrijwilligers werkt de Bibliotheek samen met verschillende partners uit de maatschappelijke en culturele sector. Mede dankzij hen biedt de Bibliotheek een plek voor informatie, ontwikkeling, ontmoeting en ontspanning.

5. Resultaten

De Bibliotheek Oostland in cijfers

	2017	2018
Fysiek		
Dienstverlening		
Inwoners Lansingerland	61.152	61.617
Inwoners Pijnacker-Nootdorp	53.649	54.348
Leners	20.998	20.695
• waarvan jeugd Lansingerland	9.051	6.783
• waarvan jeugd Pijnacker-Nootdorp	8.919	6.855
• waarvan volwassenen LI	2.935	2.793
• waarvan volwassenen P-N	2.229	2.128
Uitleningen	379.904	362.274
Openingsuren per week	210	207
Virtueel		
Aantal bezoekers website Bibliotheek	109.117	117.403
Aantal bezoekers website Buurt&Zo	8.824	14.303
Abonnees nieuwsbrief	8.059	8.206
eBooks		
• accounts	2.146	2.266
• uitleningen	18.319	19.231
Reserveringen		
• geleverd	32.423	31.810

de Bibliotheek
... is van iedereen

